

1.5. Järjestyssäännöt

Lappajärven yhteiskoulu

Järjestyssäännöt

Järjestyssäännöt turvaavat hyvinvointimme yhteiskoulussa. Lain mukaan kaikilla on oikeus turvalliseen ja tasa-arvoiseen oppimisympäristöön. Toisten ihmisten kiusaaminen ja häirintä on ehdottomasti kielletty. Perusarvonamme on, että käyttäydymme kunnioittavasti toisiamme kohtaan.

Sen tähden

- muistan, että olen koulussa oppiakseni asioita
- saavun ajoissa oppitunneille ja koulun kaikkiin tilaisuuksiin
- annan toisille työrauhan
- käyttäydyn rauhallisesti ja asiallisesti oppitunneilla, välitunneilla, ruokalassa, koulun tilaisuuksissa ja koulun retkillä
- välitunnit vietän koulun alueella annettujen aikataulujen mukaisesti
- noudatan annettuja ruokailuvuoroja
- kunnioitan toisen omaisuutta ja pidän huolta omien tavaroitteni lisäksi yhteisistä tiloista ja välineistä
- Matkapuhelimen käyttö on lähtökohtaisesti kielletty oppituntien aikana. Opettaja voi antaa erikseen luvan matkapuhelimen käyttöön esim. opetustarkoituksessa. Omien elektronisten laitteiden käyttö on sallittua välitunneilla yläluokkalaisilla. Opettajalla on oikeus ottaa haltuun laite oppituntien ajaksi, jos laitteiden käyttö häiritsee opetusta.
- jätän ulkovaatteet oppituntien, yhteisten tilaisuuksien ja ruokailun ajaksi käytävään naulakoihin
- kulkuvälineet jätetään koulupäivän ajaksi niille varatuille alueille

Koulussamme noudatetaan Suomen lakia. Tämän takia esimerkiksi

- tupakkatuotteiden käyttö on kielletty koulualueella ja koulun tapahtumissa
- tupakkatuotteiden ja muiden laissa kiellettyjen esineiden ja aineiden kouluun tuominen ja hallussapito on kielletty alle 18-vuotiailta
- huumeiden ja päihteiden käyttö, hallussapito ja vaikutuksen alaisena esiintyminen on kielletty koko koulualueella ja koulun tapahtumissa
- opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa kielletty esine tai aine ja tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa
- toisesta henkilöstä otettua kuvaa tai tallennetta ei saa julkaista ilman lupaa

- perusopetuksen oppilaat saavat poistua koulun alueelta ainoastaan huoltajiensa tai opettajan luvalla
- järjestyssääntöjen rikkomisesta voi seurata oppitunnilta poistaminen, kasvatuskeskustelu, jälki-istuntoa, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen

Oppilaan oikeudet perusopetuksessa (OPH)

Järjestyssäännöt turvaavat hyvinvointimme. Lain mukaan kaikilla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Toisten ihmisten kiusaaminen ja häirintä on kielletty. Perusajatuksena on, että käytäydymme kohteliaasti toisiamme kohtaan. Järjestyssäännöt liitteenä (Liite 4)

1.6. Kiusaamiseen puuttuminen

Jokaisella opetukseen osallistuvalla opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (Perusopetuslaki 1999 29 §). Opetuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 13§.) Jokaisella kouluyhteisössä työskentelevällä on velvollisuus puuttua väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään ja ehkäistä näitä ennalta. Kiusaaminen voi olla suoraa tai epäsuoraa sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, joka loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Kiusaaminen on toistuvaa, tahallista ja siihen liittyy voimasuhteiden epätasapaino. Kiusaajana voi olla oppilas, koulussa työskentelevä aikuinen tai kouluyhteisön ulkopuolinen henkilö. Yhteiskoululla on yhteinen käytäntö siitä, miten kiusaamistapauksissa toimitaan. Tapaukset kirjataan Kiusaamisen selvittelykaavakkeeseen (Wilma-lomake), jonka opettajat täyttävät kiusaamista selvitettäessä.

Yhteiskoululla kiusaamistapauksissa edetään seuraavasti:

1. tilanteen selvittely asianosaisten kanssa, yhteydenotto koteihin
2. asian kirjaaminen (Wilman kiusaamisenselvittely-lomake)
3. asian sopiminen asianomaisten kesken
4. seuranta
5. mikäli kiusaaminen jatkuu, toimitaan lomakkeen vaihtoehtojen mukaan esim. pidetään uusi keskustelu koulussa, palaveri (ao. opiskelijat ja huoltajat pyydetään palaveriin koululle, jossa mukana esim. luokanopettaja/-valvoja sekä kuraattori) tai jälki-istunto.
6. seuranta
7. tarvittaessa asiantuntijaryhmän kokoontuminen ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu (esim. poliisi, lastensuojelu, rangaistukset)

Ohje Wilmaan kirjaamiseen:

8. Valitse oppilas, jolle teet kirjauksen
9. Valitse oppilaan kohdalta tuki-välilehti
10. Valitse toimenpiteet -- lisää uusi
  - a. tukitoimet
  - b. jälki-istunto
  - c. kasvatust keskustelu

1.7. Poissaolot

Huoltajan tulee huolehtia, että oppilaan oppivelvollisuus tulee suoritettua. Opetuksen järjestäjän tulee seurata perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle. (Perusopetuslaki 477/2003.) Huoltajan tulee ilmoittaa poissaoloista mahdollisimman pian koululle.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) koulun tehtävä on puuttua opiskelijoiden poissaoloihin ja auttaa opiskelijoita onnistumaan koulutyössään. Yhteiskoululla on ohjeet poissaolojen seuraamiseksi. Poissaolojen seurantavastuu on luokanopettajalla tai luokanvalvojalla.

Yhteyttä kotiin pidetään pääsääntöisesti Wilman kautta, tärkeissä asioissa lisäksi puhelimitse. Poissaolot tulee merkitä päivittäin Wilma-ohjelmaan, jonka kautta luokanvalvoja/-opettaja sekä oppilaan huoltajat voivat seurata poissaolomerkintöjä. Huoltajien tulisi selvittää poissaolot mahdollisimman pian. Ennalta tiedetyt poissaolot ilmoitetaan hyvissä ajoin etukäteen luokanvalvojalle/-opettajalle ja poissaolon keston mukaan poissaololuvan voi myöntää luokanvalvoja/-opettaja (1-3 päivää) tai rehtori (>3 päivää). Opiskelijalla on velvollisuus selvittää omatoimisesti poissaoloaikaiset läksytehtävät sekä mahdollisesti tekemättä jääneiden kokeiden suoritusajankohta.

Luvattomista poissaoloista luokanvalvoja/-opettaja on aina yhteydessä kotiin. Jos oppilaalla on toistuvia poissaoloja saman aineen tunnilta, tulee mahdollisiin syihin puuttua varhaisessa vaiheessa, tarvittaessa esim. terveydenhoitajan/kuraattorin konsultointi.

Yksilökohtainen opiskeluhuollon palaveri järjestetään, jos opiskelijalla on lukukaudessa yli 50 poissaolotuntia, vaikka taustalla olisikin luvallinen tai selvitetty poissaolo. Näin

menetellään myös, jos opiskelijan luvattomat poissaolot ylittävät 20 tuntia. Luokanvalvoja kutsuu tällöin oppilaan ja huoltajat sekä heidän suostumuksellaan tarvittavia opiskeluhuollon jäseniä paikalle keskustelemaan oppilaan koulunkäynnin sujuvuudesta, poissaolojen syistä sekä vaikutuksista. Yksilökohtaisessa opiskeluhuollon palaverissa sovitaan tapauskohtaisesti poissaolojen syyn varmistaminen jatkossa esim. lääkärintodistuksella. Samoin myös sovitaan, kuinka puuttuvat suoritukset korvataan, mikäli sitä ei ole aiemmin sovittu. Tarvittaessa suunnitellaan erityisiä opetusjärjestelyitä, mikäli ne ovat perustellusti tarpeen ja oppilaan edun mukaisia. Yksilökohtainen opiskeluhuollon palaveri ei ole rangaistus, vaan tarkoitettu opiskelijan koulutyön tukemiseen ja palauttamiseen normaaliksi.

Jos luvattomat poissaolot jatkuvat opiskeluhuoltopalaverin jälkeen ja tukitoimista huolimatta, tehdään oppilaasta lastensuojeluilmoitus (PoL 26§).

Ennen kuin oppilaalle määrätään seuraamuksia, on selvitettävä tapahtuman taustat, kuultava oppilasta ja mahdollisesti myös huoltajaa (erottaminen ja kirjallinen varoitus).

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos hänen käyttäytymisensä on uhkaavaa tai väkivaltaista. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käytöstään edellä mainittujen seuraamusten jälkeenkin, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. (Perusopetuslaki 36 §.) Kouluilla on turvallisuussuunnitelmat, joissa on varauduttu erilaisiin turvallisuusriskeihin ja joissa on menettelytavat uhkaavien tilanteiden varalta.

1.8. Seuraamukset

Oppilaan tulee suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti (Perusopetuslaki 628/1998). Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä (Perusopetuslaki 29 §).

Mikäli oppilas häiritsee oppitunneilla tai käyttäytyy muutoin vastoin sääntöjä, opettaja voi huomauttaa oppilasta tunnin aikana tai keskustella asiasta oppitunnin jälkeen oppilaan kanssa kahden kesken. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan myös poistaa jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta, jolloin hänelle on järjestettävä

valvonta. Opetusta häiritsevä tai järjestyssääntöjä rikkova oppilas voidaan määrätä kasvatuskeskusteluun, enintään kahdeksi tunniksi jälki-istuntoon tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kasvatuskeskustelu voi tapahtua opettajan, luokanvalvojan tai rehtorin johdolla. Myös huoltajat, koulukuraattori ja kouluterveydenhoitaja voidaan kutsua mukaan kasvatuskeskusteluun. Huoltajilla on oikeus olla mukana kasvatuskeskustelussa.

Mikäli samalle oppilaalle kertyy toistuvia jälki-istuntoja, kutsutaan opiskelija yhdessä huoltajien kanssa keskustelemaan asiasta. Keskustelua voidaan käyttää myös kiusaamistapausten, toistuvien koulualueelta poistumisten sekä päihteiden käytön tai tupakan polton selvittelyssä

Kurinpitotoimissa yhteiskoululla toimitaan seuraavasti:

* Lunttaus kokeessa / läksynkuulustelussa.

Koe hylätään. Kokeen pitäjä tiedottaa asiasta kotiin.

* Häiritsevä käytös oppitunnilla

Opettajan tulee puuttua häiritsevään käytökseen oppitunnilla. Mikäli huomauttaminen ei auta, hän voi keskustella asiasta oppilaan kanssa kahden kesken oppitunnin jälkeen. Jos oppilas jatkaa häiriköintiä toistuvista kielloista huolimatta, hänet poistetaan luokasta. Valvonta on kuitenkin järjestettävä. Luokasta poistamisesta tehdään merkintä Wilmaan ja kirjataan myös syy. Tarvittaessa oppilas ohjataan rehtorin puhutteluun, joka harkintansa mukaan tiedottaa asiasta vanhemmille. Toistuvasta häirinnästä voidaan määrätä oppilas kasvatuskeskusteluun tai jälki-istuntoon. Mikäli tämäkään ei auta, voidaan oppilaan huoltajat kutsua koululle keskustelemaan asiasta. Tarvittaessa ryhdytään lain mukaisiin jatkotoimenpiteisiin.

* Väkivaltatilanteet

Väkivaltatilanteet selvitetään tapauskohtaisesti. Tarvittaessa käydään terveydenhoitajan tarkastuksessa, joka kirjaa ne omaan tietojärjestelmäänsä. Väkivaltatilanteet kirjataan aina väkivaltatilanteen käsittelylomakkeeseen, joka toimitetaan rehtorille. Huoltajille tiedotetaan väkivaltatilanteesta ja annetaan mahdollisuus osallistua tilanteen selvittämiseen.

Jatkotoimenpiteistä ja seurannasta päätetään yhteistyössä rehtorin, opetushenkilöstön ja muiden viranomaisten kanssa.

* Tupakointi

Kun oppilas tavataan tupakoimasta koulun alueella ensimmäisen kerran, määrätään jälki-istuntoa ja luokanvalvoja ilmoittaa asiasta kotiin. Toisella kerralla rehtori pitää oppilaalle puhuttelun ja ilmoittaa asiasta kotiin kirjeellä. Kolmannella kerralla rehtori ilmoittaa asiasta poliisille. Oppilaalla ei saa olla koulussa mukana mitään tupakointiin liittyviä välineitä.

* Koulun alueelta poistuminen

Koulun alueelta poistuminen koulupäivän aikana on sallittu vain huoltajien kirjallisen pyynnön perusteella annetulla luvalla. Luvattomasta poistumisesta rangaistaan jälki-istunnolla, jonka kirjoittaa luokanvalvoja/-opettaja.

* Koulun omaisuuden tahallinen rikkominen

Koulun omaisuuden vahingoittaja on korvausvelvollinen ja tilanteet ratkaistaan rehtorin johdolla tapauskohtaisesti.

* Asiattomasta käytöksestä oppilaita tai opettajia kohtaan yms. rangaistus harkitaan tapauskohtaisesti opettajan ja rehtorin yhteistyössä.